

**Ajuntament
de Tortosa**

Programa Thao Salut-Infantil

Tortosa curs 2010-2011

Fundación Thao

Introducció:

L'obesitat infantil s'ha convertit en els últims anys en un dels principals desafiaments de gran part dels països industrialitzats.

Entre aquests, **Espanya** és un dels que presenta major prevalença.

Introducció:

Segons les dades del Programa Thao Salut Infantil 2008-2009, obtingudes de l'estudi antropomètric de 17.088 nens i nenes de 3 a 12 anys, un 28% té excés de pes (el 20% presenta sobrepès i un 8% obesitat).

Al llarg del curs escolar 2009-2010, es van pesar i mesurar 26.251 nens i nenes de 3 a 12 anys al total de les 22 ciutats Thao. D'aquests un 21,1% presenten sobrepès i un 8,2% obesitat. Per tant la prevalença d'excés de pes total és de 29,3%.

Introducció:

Per **reduir aquesta xifra**, la ciutat de Tortosa des del gener de 2010 s'ha unit al **Programa Europeu Thao**.

Amb la finalitat de promocionar hàbits alimentaris i de vida saludable i la pràctica d'activitat física.

Ciutats Thao 2011:

45 ciutades

2.688.878 habitants

302.511 nens i nenes

Programa Thao Tortosa 2010-2011:

1. Presentació
2. Activitats a les aules
3. Imatges de les activitats
4. Xerrades a les AMPES
5. Informació a les famílies
6. Material per a les escoles
7. Estudi Thao Ciutat de Tortosa
2010-2011
8. Conclusions

1. Presentació:

El programa s'ha portat a terme als 8 centres d'educació primària de la ciutat, un total de 1.782 alumnes.

Ha estat creat des del Departament d'Ensenyament de l'Ajuntament de Tortosa i coordinat per la dietista nutricionista Alba Huerta, amb la col·laboració dels alumnes del cicle superior de Dietètica de l'IES de l'Ebre .

2. Activitats a les aules:

Al llarg d'aquest curs, s'han realitzat activitats a les aules amb la finalitat que els xiquets i xiquetes es familiaritzin amb:

- els **aliments**
- la **piràmide de l'alimentació saludable**
- la **pràctica regular d'activitat física**
- els **hàbits de vida saludables**

I, fins i tot, que siguin capaços de crear el seu propi **menú diari**.

2. Activitats a les aules:

05-2010

QUÈ PODEM FER
 PER CRÉIXER SANS
 I FORTS ??

- Menjar de tots els grups
- Gaudir menjant
- Un farinaci a cada apart (millor integral)
- 3 fruites i 2 patats de verdura al dia
- 2-3 làctics al dia
- Menjar més peix que carn
- Llegums 2 cops a la setmana
- Pocs dolços, pastisseria i refrescos
- Fer 5 passos al dia
- L'esmorzar és molt important
- 6-8 gotes d'aigua al dia
- 30 minuts d'activitat física

2. Activitats a les aules:

2. Activitats a les aules:

 Ajuntament
de Tortosa

 Thaò
salud infantil

QUÈ PODEM FER PER CRÉIXER SANS I FORTS?

- Menjar aliments de tots els grups
- Gaudir menjant
- Un farinaci a cada àpat millor que siguin rics en fibra
- 3 peces de fruita i 2 plats de verdura crua o cuita al dia
- 2-4 lactats al dia i millor que sigui baixos en greix
- Llegums 2 cops a la setmana
- Menjar més peix que carn
- Pocs dolços pastis industrial refrescos embotellats
- Fer 5 àpats al dia

2. Activitats a les aules: Blub, blub, blub... Submergeix-te en un mar de salut!

 Paral·lelament a aquestes activitats s'ha realitzat la temporada del **peix i el marisc**.

 Fomentant entre tots els alumnes i les famílies el consum de **peix i marisc**.

2. Activitats a les aules: Blub, blub, blub... Submergeix-te en un mar de salut!

**Consumeix de
3-4 racions de
peix (blau i
blanc) i marisc
a la setmana !**

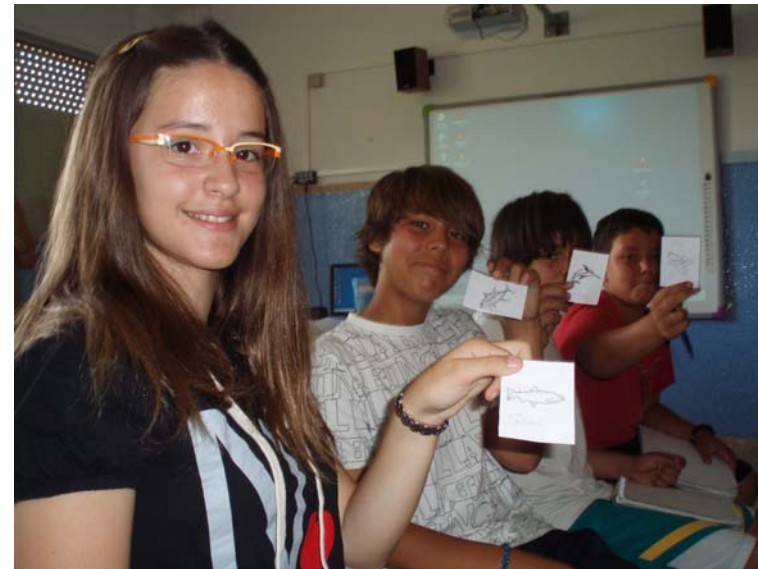
3. Escola Cinta Curto :

3. Escola Cinta Curto :

3. Escola Ferreries :

3. Escola Ferreries :

3. Escola La Mercè :

3. Escola La Mercè :

3. Col·legi Nostra Senyora de la consolació:

3. Col·legi Nostra Senyora de la consolació:

3. Escola Remolins :

3. Escola Remolins :

3. Col·legi Diocesà Sagrada Família :

3. Col·legi Diocesà Sagrada Família :

3. Escola El Temple :

3. Escola El Temple :

3. Col·legi Teresià :

3. Col·legi Teresià :

4. Xerrades a les AMPA:

Per tal de fer arribar als pares i mares les eines i els coneixements necessaris per millorar els hàbits dels seus fills i filles s'han organitzat xerrades a les AMPA dels centres educatius.

4. Xerrades a les AMPA:

5. Informació a les famílies:

Al llarg d'aquests dos cursos s'ha fet arribar **material a les famílies** per facilitar la pràctica d'hàbits alimentaris i de vida saludables.

5. Informació a les famílies curs 2009-2010:

ESMORZARS SALUDABLES A L'ESCOLA

Un esmorzar equilibrat i saludable ha d'estar compost per un **làctic** (llet, iogurt, formatge...millor si són descremats o semidescremats) una **fruita** i un **farinaci** (pa, cereals, galetes...millor si són integrals o rics amb fibra). Aquest esmorzar el podem repartir en dos àpats, un a casa i l'altre a l'hora del pati.

Per facilitar que aquest àpat sigui equilibrat, variat, agradable i suficient ús presentem una proposta de menús mensual per a l'hora del pati. És important que intenteu compensar l'àpat amb l'esmorzar a casa. Esperem que us sigui d'utilitat.

Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres
Entrepà integral de pernil dolç	Suc de taronja	Palets de pa integral	logurt natural	2 mandamines
logurt natural	Palets de pa integral	2 formatgets lleugers	Trossets de pinya	1 Grapadet de nous
Trossets de taronja	Pa integral amb xocolata	logurt begut	Palets de pa integral	2 llesquetes de pa de pagès amb embotit de gall d'indi
Yogurt Begut	2 grapadets de cereals	1 grapadet d'avellanes	Formatge tendre	
1 grapadet d'ametlles	Maduixes	2 llesquetes de pa de pagès amb formatge tendre	Pa integral amb xocolata	Entrepà integral de pernil salat
Entrepà integral d'embotit de gall d'indi	Galetes tipus "maria"	Trossets de poma	Musli	2 llesquetes de pa de pagès amb pernil dolç.
	1 pera	2 grapadets de cereals	logurt begut	

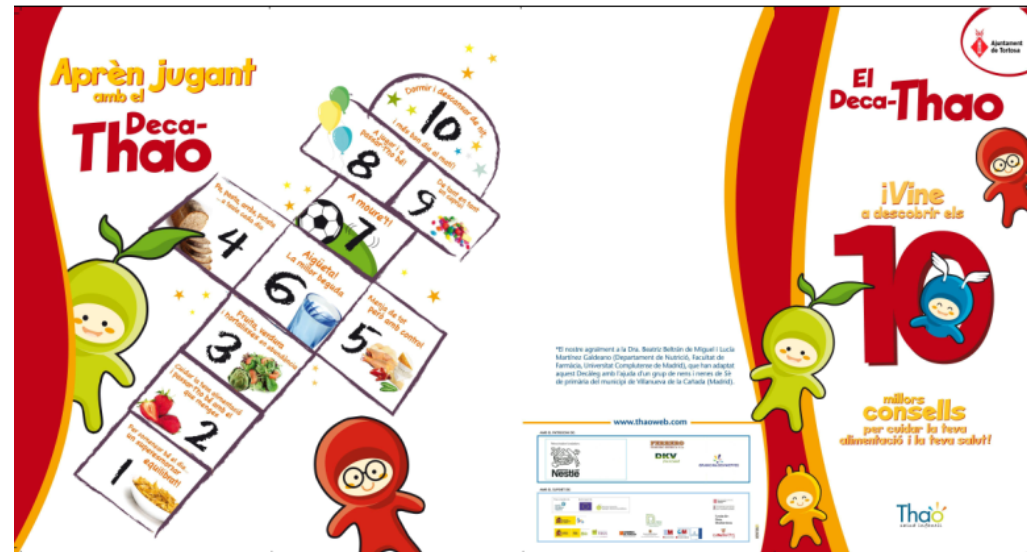
5. Informació a les famílies curs 2009-2010:

La guia alimentària
Per menjar amb salut cada dia!

Fruita i verdura	Com a mínim 5 preses al dia	- Per emocio; a mà màl, per dinar, per berenar i per sopar. - Preferiblement, fresques i de temporada. - També n'hi ha de congelada, cuitada, en conserva, preparada, etc.
Cereals, patates i llegums	Una presa en cada sopar, seguim vingui de gust	- Decoremb la gran varietat de cereals i derivats i menja-los entre 4 i 6 vegades al dia (arroz, pasta, pa, cereals de formentat, etc.). - Dona preferència al pa i als cereals integrals. - Consumim llegums 3 o 4 vegades a la setmana.
Llet i productes làctics	Entre 2 i 4 preses al dia	- Se n'ha de potenciar un consum variat (llet, iogurt, ques, etc.). - Escull aquells productes làctics amb menys greix i formatges menys salats.
Carne, peix i ous	1 o 2 preses al dia	- Menja carn 3 o 4 vegades a la setmana, prioritzant les parts amb menys greix. - Es embolica pisen de consumir ocasionalment. - Prefer peix com a mínim 4 vegades a la setmana, alternant el groc i el blanc. - El consum de 3 o 4 ous a la setmana és una bona alternativa a la carn o al peix.
oli d'oliva i fruits secs	Potencia-los el consum	- Prioritza la cuina amb oli d'oliva. - Avalora't un consum variat de fruits secs (avellanets, nous, ametlles, etc.). - Modera el consum de greixos d'origen animal (mantega, nata, etc.).
Dolços	Limitar-ne el consum	- Reserva els dolços per a dies excepcionals. - Els aliments rics en greix i sucre (pastissos, briois, pastissets, gelats, barrejats, etc.) poden consumir-se dins d'una dieta equilibrada i en quantitats moderades.
Begudes	Entre 4 i 6 gotes d'aigua al dia	- Beu aigua al llarg de tot el dia, durant i entre els àpats. - Limita el consum de refrescos. - No s'ha de beure mai alcohol.
Sal	Limitar-ne el consum	- Utilitza sal iodada. - Talla el menjar abans d'afegir-li la sal. - Redueix la sal afegida a l'aigua de cocció. - Modera el consum dels formatges i dels embotits i apertius més salats.
Activitat física	Com a mínim 30 minuts al dia	Incorpora l'activitat física en la teva vida quotidiana (caminar, pujar escales, anar en bicicleta, etc.).

www.thaweb.com

Aprèn jugant amb el Deka-Thao

Comer i L'esperar de les 10 hores a la taula!

10 hores a la taula!

8 hores a la taula!

9 hores a la taula!

4 hores a la taula!

6 hores a la taula!

3 hores a la taula!

5 hores a la taula!

2 hores a la taula!

1 hora a la taula!

El Deka-Thao

iVine a descobrir els 10

milers consells per cuidar la teua alimentació i la teua salut!

www.thaweb.com

El nostre agència a la Dra. Beatriz Bellón de Miguel i Lucía Martínez Gutiérrez (Departament de Nutrició, Facultat de Farmàcia, Universitat Complutense de Madrid), que han adaptat aquest Decàleg amb l'ajuda d'un grup de mestres i mestres de 10 de primària del municipi de Vilanova de la Guàrdia (Madrid).

5. Informació a les famílies curs 2009-2010:

1

Per començar bé el dia... fem un supèrsmorzar equilibrat!

Un bon esmorzar abans d'anar a l'escola et dona l'energia que necessites per estudiar i jugar sense cansar-te. Cada matí has de prendre fruita, millor si és fresca, algun producte lactic com llet,iogurt o formatge, i completarlo amb un farinaci (cereal, pa...).

Pots combinar-los com vulguis! Si et lleves amb temps podries assegurar-te a esmorzar i, si és en companyia, millor! És una bona forma de començar el dia de bon humor i amb més força per treballar.

2

Cuidar la teva alimentació i passar-t'ho bé amb el que menges

Menjar no només et treu la gana. Si aprens a menjar a poc a poc i a mastegar bé, t'ho passaràs més bé i apreciaràs millor les aromes i els sabors del menjar i les seves múltiples textures. El més recomanable és que, sempre que puguis, mengis amb algú: la teva família, els teus amics... i sense distreure't amb la tele. Si menges de forma relaxada, notaràs quan tens la panxa plena i així evitaràs menjar massa i que aquesta s'hi quedi. Ja veuràs que menjar d'aquesta manera és molt més divertit!

3

Fruita, verdura i hortalisses en abundància

Gaudiràs cada dia de la gran diversitat de fruita, verdura i hortalisses que hi ha! Són aliments molt nutritius i ens aporten moltes vitamines, minerals i fibra. Pots elegir les fruites i les verdures que t'agradin més i preparar-les de mil maneres. N'hi ha per a tots els gustos! Considera més coses sobre les fruites i les verdures si ajudes a casa a l'hora de comprar-les i cuinar-les: combinant-les entre elles, mesclant-les amb pasta, amb arròs... amb el que vulguis! I has provat mai de prendre-les crues? Són tan bones! Un món de sabors per descobrir. Te'l perdries?

4

Pa, pasta, arròs, patata... a la taula cada dia

Aconseguiràs molta energia de la que necessites per afrontar el dia menjant aliments derivats dels cereals com pa, pasta, arròs, cereals de l'esmorzar, galetes i també patates i llegums (fentíes, cigrons, mongetes...).

Tots aquests aliments són molt rics en hidrats de carboni i l'energia que aporten és la millor per fer funcionar el teu organisme i fer que els teus músculs estiguin sars i forts. Ah, i si els cereals són integrals, molt millor!

5

Menja de tot però amb control

Els productes lactis (la llet, el iogurt, el formatge...) t'aporten proteïnes i minerals de gran valor i convé prendre'n cada dia. Tot i que la carn (pollastre, vedella, porc...) et proporciona també molts nutrients, no és necessari menjar-ne cada dia. És millor alternar-la amb els ous, els llegums i el peix. De tots els greixos que pots afegir al teu menjar, l'oli d'oliva n'és el més saludable. En tot cas, intenta prendre les carns magres i els productes lactis baixos en greix.

6

Aigüeta! la millor beguda

No hi ha res millor que l'aigua quan tens set. Més de la meitat del cos està format per aigua i com que, al llarg del dia, en vas eliminant, cal que en vagis reposant. És important que hi hagi una hidratació contínua i l'aigua és la beguda per excel·lència. Beu aigua en els àpats, quan tinguis set o en qualsevol moment del dia!

7

A moure't!

Ja saps que fer activitat física en la vida diària és tan important per a la teva salut com alimentar-te bé. Així doncs... a moure't! Tots tenim un esport favorit, segur que tu també. Si no és així, la teva família, els teus amics o els teus professors t'ajudaran a descobrir-lo.

A més, t'has adonat que al llarg del dia tens moltes ocasions per fer exercici? Anar en bicicleta, ballar, anar a l'escola caminant, pujar per les escales en lloc d'usar l'ascensor, treure el gos a passejar, ajudar a fer les feines de casa, etc.

8

A jugar i a passar-t'ho bé!

Les mans serveixen per tocar, construir i crear. Les cames serveixen per caminar, córrer i saltar. Jugar et permet fer més amics, desenvolupar-te i compartir experiències amb els altres. Descobreix quins són els jocs i activitats que t'agraden més i que et relacionen amb altres nens i nenes. Has d'intentar no passar gaire temps davant de la tele, dels videojocs o de l'ordinador; els teus pares t'ajudaran a elegir bé els programes i jocs que et puguin divertir més.

9

De tant en tant, un caprici

Encara que és millor no abusar de les laminadures, les patates xips, la brioixeria o els refrescs, els capricis també tenen el seu moment! En pots menjar de tant en tant, a les festes, els aniversaris i en altres ocasions especials. El que és important és saber-los combinar amb una alimentació saludable i una vida activa. Així doncs, aquests petits capricis també et faran profit, aprenent a moderar-ne el consum.

10

Dormir i descansar de nit, i més bon dia millor al matí!

El descans nocturn és fonamental per recuperar forces i sentir-te en plena forma per començar un nou dia. A la nit, cal dormir el temps necessari, 10 hores, i per això has d'anar-te'n al llit molt d'hora. I recorda: la tele et pren temps de dormir, així que millor que a la teva habitació no n'hi hagi cap!

Uneix-te a nosaltres, atreix-te a seguir aquests consells, i fes-ho córrer!

5. Informació a les famílies curs 2009-2010:

**Per moure's, per divertir-se,
per sentir-se bé...
I a més, l'activitat física:**

- Permet mantenir un pes adequat.
- Permet controlar millor l'estrès.
- Permet guanyar elasticitat i agilitat.
- Millora la coordinació dels moviments.
- Contribueix al desenvolupament de l'esperit d'equip.
- Permet enfortir els ossos i els músculs.
- Prevé malalties relacionades amb l'obesitat: la diabetis, les malalties cardiovasculars...
- Millora el son (ajuda a dormir millor i a tenir un son més reparador).
- Millora el rendiment a classe, ja que permet augmentar la concentració.
- Millora el sentiment de benestar i l'autoestima.
- Ajuda a la socialització amb altres nens i nenes.

Per tot que el teu fill o la teva filla es mogui nés...
**Mou-te amb ell o ella, mostra-li
interès i dóna-li suport!**

MÉS INFORMACIÓ:
Contacta amb la coordinació local:
Nom del coordinador/a local - tel. - email
Lloc web de la ciutat

www.thaoweb.com

Fundación Thaio

Espacio editable,
INSERTAR Y ADAPTAR BANDA DE LOGOTIPOS

Temporada
d'activitat
física

3, 2, 1... Endavant!
L'activitat física és
diversió i salut

L'activitat física:
un llegat per a
tota la família

Una correcta alimentació
i activitat física a diari resulta
una fórmula sensacional per al
desenvolupament de petits i grans.
És important que, com a pare o mare,
animis el teu fill o la teva filla a fer més activitat
física i a disminuir les activitats sedentàries.

Es nens i les nenes han de fer almenys una
hora d'activitat física diària que, com a mínim
durant 30 minuts, ha de ser intensa.

T'animes a practicar-ne amb ells?

5. Informació a les famílies curs 2009-2010:

“ Saps quin és la diferència entre activitat física, exercici físic i esport? ”

• **Activitat física:** qualsevol moviment del cos que produeix una despesa d'energia (jugar al carrer, fer el lit, etc.).

• **Exercici físic:** activitat física planificada i estructurada específicament per estar en forma (sortir a córrer, etc.).

• **Esport:** exercici físic que es du a terme seguint unes regles o normes (futbol, bàsquet, etc.).

Les tres formes generen moviment i influeixen molt positivament en la salut i la forma, tant de petits com de grans.

“ Com reduir el temps de lleure sedentari de nens i nenes? ”

Avui dia els nens i les nenes han deixat de jugar als carrers i prefereixen quedar-se a la seva habitació davant l'ordinador o la televisió.

Dóna'ls alternatives saludables!

Algunes idees:

- Dosifica el temps davant del televisor, sobretot en els àpats.
- Substitueix el sedentarisme per moments familiars lúdics i/o esportius.
- Estableix temps màxims d'estada davant de l'ordinador, consoles o videojocs.
- Escull jocs interactius que comportin moviment.
- Fomenta la sociabilitat amb jocs en parella, en família i amb amics i amigues.

A més del joc, hi ha altres fórmules per assegurar un bon nivell d'activitat física en el dia a dia del teu fill o la teva filla.

- L'educació física escolar.
- Les activitats extraescolars esportives.
- L'activitat física en l'àmbit familiar (desplaçar-se a peu, ajudar a fer la compra, etc.).

Hi ha gran varietat d'esports i maneres de moure's...
Fes-li descobrir quin li agrada!

Cada dia (freqüentment)

Jugar a l'aire lliure, utilitzar les escales, ajudar a fer les tasques de la casa, rentar les mascotes, anar caminant a l'escola...

3-5 vegades a la setmana (més de 30 min.)

Patinatge, ciclisme, equitació, natació, voleibol, tennis, bàsquet, judo, taekwondo, vela, escalada, atletisme...

2-3 vegades a la setmana

Gronxar-se, jugar al parc, fer flexions, ballar...

Menys de 2 hores a dia

Veure la televisió, videojocs, ordinador...

“ Què puc fer perquè el meu fill o la meua filla es mogui més? ”

No és obligatori que t'apuntes a un gimnàs o a una activitat esportiva.

L'important és que es mogui i que vegi l'exercici com un joc més dins dels seus hàbits.

El joc infantil és la fórmula!

Incentiva el moviment a diari. Anema al teu fill o a la teva filla a sortir al carrer o al parc a jugar amb els seus amics i amigues. Hi ha una gran quantitat de jocs (futbol, jugar a let i amagar, etc.).

Tu pots ser el seu millor model!

- Modifica els teus propis hàbits de vida per incidir en els del teu fill o la teva filla.
- Fes activitat física en família almenys una vegada per setmana.
- Inclou l'activitat física en les teves tasques quotidianes perquè el teu fill o la teva filla t'imiti.
- Estableix objectius d'activitat física familiar per fer plegats.

Així, tant tu com el teu fill o la teva filla fareu activitat física i passareu temps en família.

5. Informació a les famílies curs 2010-2011:

RecepThaó

Musclos frescos-coloraos

Per a 4 persones (2,50 € per persona)

Ingredients:

- 2 quilos de musclos
- 1 got d'aigua
- 2 escalunyes picades finament
- 2 grans d'all picats
- Julivert
- Sal i pebre
- Llimona

Preparació 15 min aprox.

- 1 Escollir els musclos i netejar-los.
- 2 Posar els musclos a folla, afegir-hi l'aigua juntament amb les escalunyes, l'all i la llimona.
- 3 Coure i tancar durant 5 minuts un cop hagi arrencat el bull.
- 4 Escórrer-los, reduir el brou a la meitat i filtrar-lo.
- 5 Condimentar amb julivert picat.

Pizza de sardines

Per a 3 persones (1,75 € per persona)

Ingredients:

- Pasta per a pizza
- 1 llauna de tomàquet
- 1 llauna de xampinyons a làmines
- 100 g de formatge emmental ratllat
- 1 ceba
- 2 llaunes de sardines al natural o amb tomàquet
- Sal, pebre i herbes provençals

Preparació 10 min aprox.

- 1 Escampar la pasta per a pizza i abocar-hi el tomàquet.
- 2 Escórrer els xampinyons i posar-los sobre la pizza.
- 3 Pelar i tallar la ceba a trossets i escampar-la sobre la pizza.
- 4 Afegir les sardines esmicolades i, finalment, el formatge.
- 5 Condimentar amb sal, pebre i herbes provençals.
- 6 Coure al forn a 180 °C durant 20 min.

www.thaoweb.com Fundació Thaó

Blub, Blub, Blub...

Submergeix-te en un mar de salut!

Saps cuinar el peix?
Als teus fills i filles els agrada menjar-ne?
El peix és deliciós i excel·lent per a la salut!

La temporada del peix i el marisc

3 ó 4 cops a la setmana...
¡Una bona mossegada al peix!

Ajuntament de Tortosa

5. Informació a les famílies curs 2010-2011:

Els peixos i els mariscos ens aporten un mar d'avantatges:

- proteïnes d'excel·lent qualitat
- greixos saludables (omega-3)
- vitamines (vitamina A, D, E, B12)
- minerals (iode i ferro)

Ocasions especials, ocasions ideals per a descobrir el món dels mariscos

Són molt rics en aigua i contenen minerals com el calci, el fòsfor i el ferro. Es classifiquen en:

• **Crustacis:** estan coberts per una closca (llagostins, escamarlans, llagostes, gambes...)

• **Mol·luscs:** de cos tou i coberts (o no) amb 1 o 2 closques (cloïsses, mussols, pops, calamars...)

Peix blau o blanc?

La principal diferència és el seu contingut en greixos. El blau és més gras, conté més àcids grassos omega-3, que ajuden a mantenir la salut del cor i són imprescindibles per al desenvolupament del cervell.

A l'hora de triar Tant el peix blau com el blanc han d'estar presents a la dieta de tothom.

Com diferenciar-los? Fixa't en la seva cua: els blaus la tenen en forma de fletxa, mentre que als blancs la cua és recta.

Peix blau: arxova, tonyina, sardina, salmó, verat...

Peix blanc: bacallà, llenguada, lluç, lluçet, rap...

Fresc, congelat, en conserva o com a plat precuinat... El peix, com més t'agradi!

Pesca les ofertes!

Hi ha un ocell de sabors a preus assequibles i recorda que pots congelar el peix que compres per a més endavant.

El peix congelat

Fàcil i ràpid: una porció de lluç congelada amb un pessic d'herbes aromàtiques (julivert, anet, cibulet, etc.) en una font tapada amb paper film perforat. Pose-la 2 minuts al microones... i llest!

El peix en llauna

Verat, sardines o tonyina en conserva. Peix sempre a punt que s'assaboreix normalment fred, sol o en una amanida.

Petits grans xefs

Fes que els teus fills i les teves filles cuinin amb tu el peix: és fàcil, se sentiran orgullosos i se'l menjaran amb més ganes.

Rostit al forn: Si compres el peix net, només hauràs de posar-lo en una platja amb rodanxes de tomàquet, llimona, ceba, herbes... I al forn!

A la papillote: Embollica el peix amb paper d'alumini, amb rodanxes de llimona, de tomàquet, oli d'oliva, sal, pebre, herbes aromàtiques... I cou-ho tot 10 min.

A la planxa: Col·loca un filet de peix en una paella amb una mica d'oli. Afegeix-hi suc de llimona abans de servir-lo. Mmmm!

Bullit: Bull el peix fresc o congelat amb un tomàquet i una ceba durant 8 min. Pots servir-lo amb una mica de llimona o una salsa lleugera.

Arrebossat: No gaire! Tot i que és el preferit dels nens i les nenes, és millor menjar-ne amb moderació.

El mar t'ho agrada

Els productes del mar han de complir les mateixes regles de respecte pel planeta que la carn. Una etiqueta ecològica distingeix els productes de pesca o producció sostenible. Sempre que puguis, tria'ls!

Racó de pares i mares

Albert, el pare de la Paula i en Marc (5 i 10 anys) i aprendre novent-se a l'aigua

A la pedana: amb la Paula correm dins de l'aigua i ens passem una pilota. En Marc juga amb els seus amics a la caça del vesot, buscant objectes escampats al fons.

A la platja: els explico la gran varietat de peixos i mariscos del mar. Després anem a la peixateria i descobrim en el recorregut fins al plat.

Soledad, la mare de la Lola (8 anys) i el peix "amagat"

Pastís de mar: amb fillets de peix escaldats entre dues capes de puré de patata.

Amb pasta: substitueix o la carn per tonyina esqueixada amb salsa de tomàquet i obtins una bolonyesa de mar. A la Lola li encanta!

Lina, la mare d'en Victor (8 anys) i els "No n'agrada", "Té espines" o "Fa mala olor"

El peix en filet amb prou fineses té espines, així que tria lluç o llenguada, de sabor més suau a més. Evita folar el peix mentre el cuina bullint aigua amb pell de taronja o de llimona, una poçó màgica que absorbeix qualsevol olor.

5. Informació a les famílies curs 2010-2011:

Tha'o
salud infantil

Tha'o
salud infantil

Tha'o
salud infantil

QUÈ PODEM FER PER CRÉIXER SANS I FORTS?

Menjar aliments de tots els grups.

Gaudir menjant.

Un farinaci a cada àpat. Millor que siguin amb fibra.

3 peces de fruita i 2 plats de verdura crua o cuita al dia.

2-3 làctics al dia. Millor que siguin baixos en greix.

Menjar més peix que carn.

Llegums dos cops a la setmana.

Pocs dolços, pastisseria industrial i refrescos ensucrats.

Fer 5 àpats al dia.

L'esmorzar a casa és molt important: 1 làctic + 1 farinaci + 1 fruita

6-8 gots d'aigua al dia.

Menjar poc a poc i sense distraccions.

30 minuts d'activitat física al dia.

Què hauríem d'esmorzar a casa?

GRUPS D'ALIMENTS	EXEMPLE	QUE ESMORZARÀ S DEMÀ?	I DEMÀ PA S SAT?
FARINACI	Cereals d'esmorzar		
LÀCTIC	Llet semi descremada		
FRUITA	1 poma mitjana		

No oblidem de beure aigua al llarg del matí, aprofita l'oportunitat abans de sortir de casa i a l'hora de l'esbarjo!

Què hauríem de berenar?

GRUPS D'ALIMENTS	EXEMPLE	QUE BERENARÀ S DEMÀ?	I DEMÀ PA S SAT?
FARINACI	2 llesques de pa amb fibra		
LÀCTIC	2-3 formatgets		

Al llarg de la tarda també hem de beure. Dos gots entre el berenar i el sopar estaria molt bé! I no oblidis moure l'esquelet!! jugar, saltar, córrer, practicar algun esport, ballar...

Grups i tipus d'aliments:

Farinaci: cereals d'esmorzar, pa, galetes tipus maria, torrades, bastonets de pa, musell, arròs, pasta, patata. Millor que siguin amb fibra.

Làctic: llet,iogurt, iogurt líquid, formatge... Millor que siguin baixos en greix.

Fruita: poma, taronja, maduixa, préssec, albercoc, kiwi, pera, prunes, raió, meló... Millor peça sencera o a bocins dins d'una carmanyola.

6. Material per a les escoles:

- S'ha fet arribar material a les escoles per què puguin **ampliar els continguts** dels temaris relacionats amb **hàbits alimentaris** i de vida saludables.
- Jocs, activitats, exercicis, material gràfic... tots ells relacionats amb el consum de **peix i marisc**.

7. Estudi Thao Tortosa curs 2010-2011

7. Estudi Thao Tortosa

Als alumnes de 5è de primària se'ls va passar una **enquesta sobre hàbits de vida** per tal de poder conèixer els hàbits dels xiquets i xiquetes tortosins, els resultats de la qual es coneixeran més endavant.

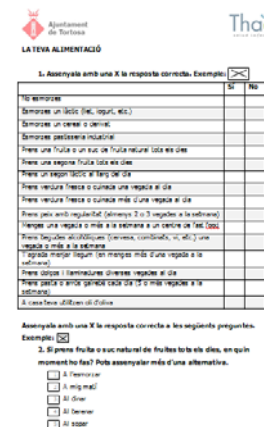
D'altra banda es va **pesar i mesurar a tots els alumnes** participants amb l'objectiu de calcular l'índex de massa corporal de cada infant, calcular la prevalença i detectar possibles casos d'excés de pes, i informar a les famílies.

QUESTIONARI THAO
SOBRE LA TEVA ALIMENTACIÓ I ACTIVITAT FÍSICA

Per completar el questionari cal:

- Completar el nom i cognoms.
- Indicar la data d'implantació del questionari.
- Indicar si es està començant a aprendre preguntes.
- Indicar si es està començant a aprendre preguntes.

LA TEVA ALIMENTACIÓ

1. Assenyalat amb una X la resposta correcta. Exemple:

	Si	No
Si sempre		
Si sempre un dia (al, vegades, etc.)		
Si sempre un dia o dos		
Si sempre cada setmana		
Si sempre una vegada o un cop de fruita natural cada dia		
Si sempre una vegada fruita cada dia		
Si sempre un cop més al dia		
Si sempre més d'un cop al dia		
Si sempre amb regularitat (dintres de 2 o 3 setmanes a la setmana)		
Si sempre una vegada o més a la setmana o un cop de fruita cada dia		
Si sempre regularment (una vegada cada setmana, dos cops a la setmana o més a la setmana)		
Si sempre regularment (un cop més d'una vegada a la setmana)		
Si sempre cada 1 o 2 setmanes o un cop cada dia		
Si sempre cada 2 o 3 setmanes o un cop cada dia		
Si sempre cada 4 o 5 setmanes o un cop cada dia		
Si sempre cada 6 o 7 setmanes o un cop cada dia		

2. Assenyalat amb una X la resposta correcta a les següents preguntes. Exemple:

Si el primer fruita o suc natural de fruita de tots els dies, en quin moment ho fas? Pots assenyalat més d'una alternativa.

- A l'esmorzar
- A mig matí
- Al dinar
- Al vespre
- Al sopar

7. Estudi Thao Tortosa

- **Dades recollides:**

- Alçada en metres
- Pes en Kg.
- Perímetre de la cintura en cm.

- **Valor dels resultats i capacitat de comparativa en altres estudis antropomètrics**

- Resultats valorats segons les taules d'IOTF (<http://www.iotf.org>).
- Aquest resultats són comparables amb estudis d'obesitat i sobrepès a nivell nacional i internacional.

7. Estudi Thao Tortosa

- **Població estudiada:** centres d'educació primària de la ciutat de Tortosa (8 centres educatius)
- **Total de població:** 1.782 alumnes
- **Total d'alumnes que confirmen la participació:** 1.411
  - **% DE POBLACIÓ QUE CONFIRMA LA PARTICIPACIÓ:** 79,2%
- **Total d'alumnes que participen** (exclosos els que no eren al centre el dia de la recollida de dades): 1.339
  - **% DE POBLACIÓ ESTUDIADA:** un 95% dels confirmats i un 75,1% de la població total.

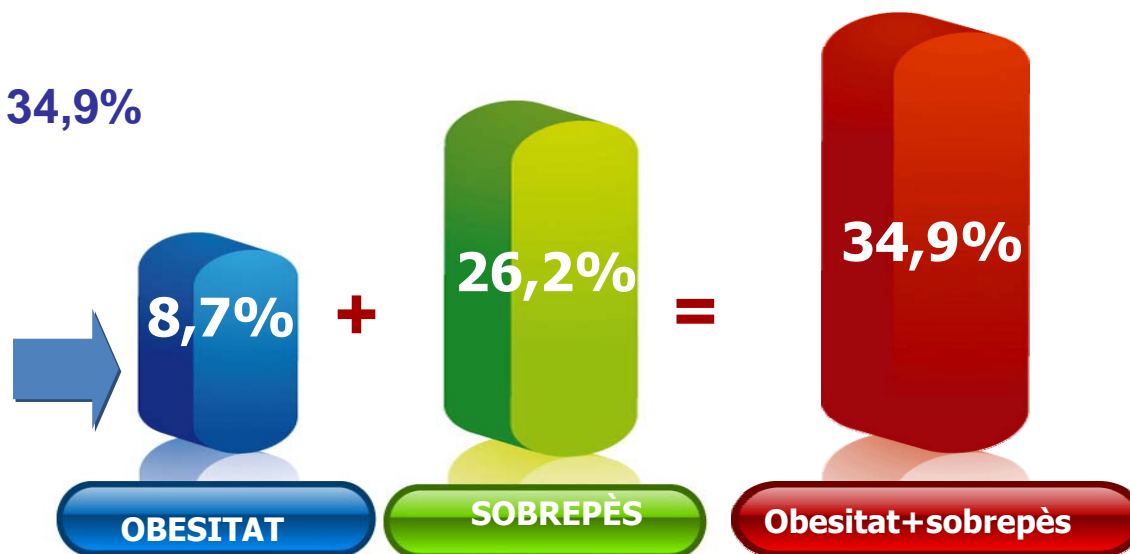
7. Estudi Thao Tortosa

DADES OBTINGUDES EL CURS ANTERIOR

Resultats Tortosa curs 2009-2010:

- % de població que presenta un pes una mica superior al normal respecte a la seva talla i edat (**SOBREPÈS**): **26,2%**
- % de població que presenta un pes superior al normal respecte la seva talla i edat (**OBESITAT**): **8,7%**
- % **SOBREPÈS+OBESITAT**: **34,9%**

Alumnes de primària de la ciutat de Tortosa curs 2009-2010

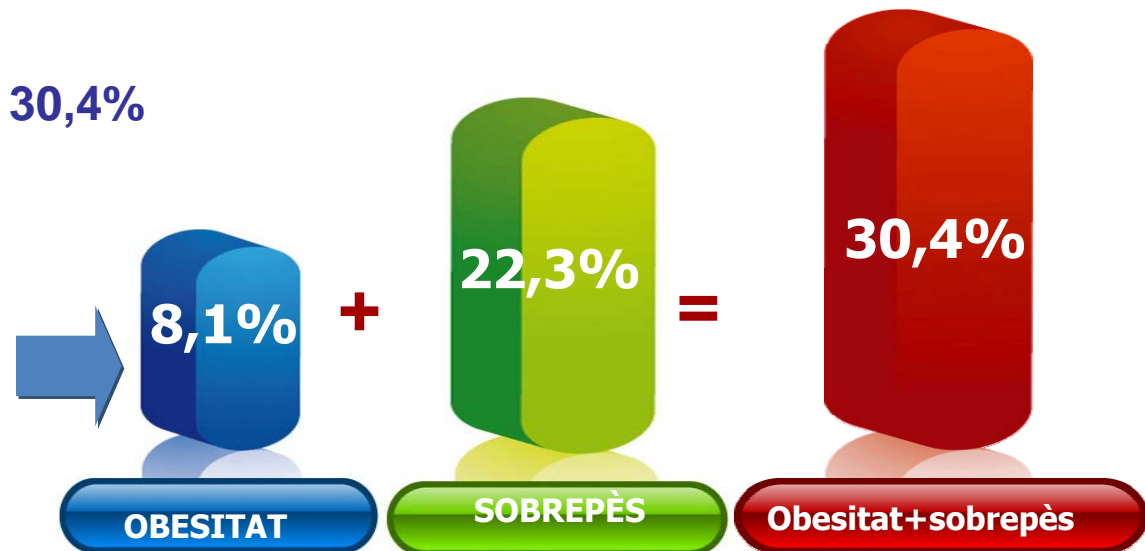

7. Estudi Thao Tortosa

Resultats Tortosa curs 2010-2011:

- % de població que presenta un pes una mica superior al normal respecte a la seva talla i edat (**SOBREPÈS**): **8,1%**
- % de població que presenta un pes superior al normal respecte la seva talla i edat (**OBESITAT**): **22,3%**
- % **SOBREPÈS+OBESITAT**: **30,4%**

Alumnes de
primària de la
ciutat de Tortosa
curs 2010-2011

7. Estudi Thao Tortosa

RESULTATS THAO CURS 2009-2010 (22 CIUTATS THAO)

l'Estat espanyol ocupa un dels primers llocs pel que fa a **obesitat i sobrepès infantil**

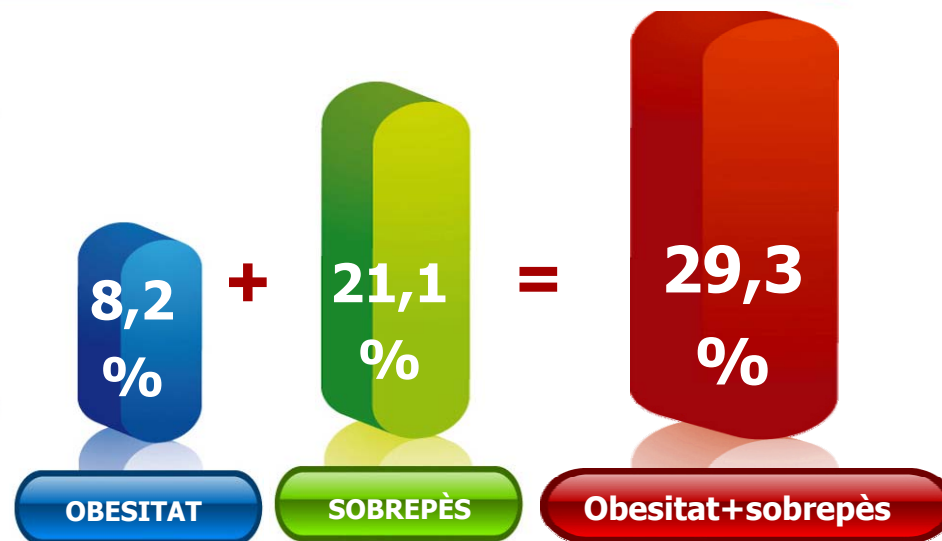
(International Obesity Task Force, EU Platform Briefing Paper, de 15 de març de 2005)

Prevalença d'obesitat i sobrepès

Mostra de 26.251 nens o nenes de 3 a 12 anys (norma IOTF)

(ESTUDI THAO 2009-2010)

8. Conclusions

- Aquest és un estudi a llarg termini; per tant, **cal esperar** més temps per poder concloure els resultats del programa pel que fa al pes dels infants de la nostra ciutat.
- Els resultats globals (sobrepès+obesitat) obtinguts continuen essent una mica **superiors** als extrets pel Programa Thao en **l'àmbit estatal** el curs passat.
- No obstant això, els resultats d'aquest curs mostren una **tendència a la disminució dels valors de sobrepès i obesitat** (ha disminuït un 0,6% els valors d'obesitat i un 3,9% els de sobrepès).
- Aquest és un resultat **positiu i esperançador**.

8. Conclusions

- És necessària la **participació i sensibilització** de la població perquè aquests resultats segueixin millorant.
- Aquests resultats mostren la necessitat d'aquest tipus de programes que **milloren la salut dels menuts i menudes** gràcies a la participació de diferents sectors de la societat.
- La resposta per part dels xiquets i xiquetes, pares i mares, dels centres, etc., ha estat **molt positiva**.

8. Conclusions

Els organitzadors del Programa Thao agraeixen la participació ciutadana i esperen que aquest pas sigui de profit per a les famílies de la nostra ciutat.

**Ajuntament
de Tortosa**

Thao
salud infantil

Ensenyament

**Alba Huerta Grau
Dietista Nutricionista
Coordinadora local**